

SZENTES ÉS VIDEKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
egy évre 2 korona 50 fill. Félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
bortá a háziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Idő pocskékolás.

És folyik a bankvita. Folyik lassan, unalmasan. Az ellenzék bizakodik, hogy még 40–50 emberét küldheti harcba, felavatták mindannyit a leplezett obstrukció tartamára — bankszakértőnek. Felsőzlalt Hock János is, a kinek ragyogó szónoki tehetségét senki az országban kétségbe nem vonja.

Kettőt mindenesetre megtanultunk beszédjéből. Az egyik az: hogy a bankkérdésben egyáltalán nem szaktekinély, a másik az: hogy akarva nem akarva, talán heves temperamentuma által elragadtatva, behagyja magát sodortatni az osztályharcok nem éppen kristálytisztá árjába.

Ez alkalommal a plutokráciát támadta. Nagybirtokosokat, pénztőzséreket részvénytársaságokat egyaránt. Elég óvatos volt, hogy az úgynevezett Holt kézről nem beszélt, ne hogy szó essék a Ház valamelyik oldalán a szekularizációról. Jobb is hogy nem tette. Az is felesleges, sőt időszerűlen volt a mit mondott. A társadalom kebelében a nélkül is lassú, emésztő osztályharc dúl, nem szükséges azt még felekezettek szerint is tagolni.

Pocskékoljuk az időt, a drága időt, talán az utolsó, melyet a sors a magyar népknek megadott, a helyett, hogy felhasználnánk Magyarországnak államiségének felépítésére, a társadalmi egyensúlynak mely ma-holnap felbillenhet, megerősítésére s a nemzetiségekkel való jóviszony ápolására és olyan irányban fejlesztésére, hogy a magyar állameszme megerősítésére szolgálhasson. Pocskékoljuk az időt, a helyett hogy kulturális és közgazdasági erőinket gyarapítanánk, a helyett hogy a nemzet és dinasztia közötti kapcsolatot erősítsenék azon időre, a midőn útni fog a sors órája, melyben be kell bizonyítani Magyarországnak, hogy a Monarchia új világtörténelmi hitvátsába való beilleszkedése alkalmával állami fejlődésünk olyan irányban történjék, mely nemzeteti létünkkel összevág.

Hogy ezt elérhessük, dolgozni munkálkodni kell. A kor halad s rohanó kerekének, a mi rideg konzervativismussunkkal még csak kerékkötői sem lehetünk. Vagy együtt haladunk vele, vagy eltiportatunk általa.

A mi rideg ázsiai konzervativismussunkban olyanok vagyunk mint annak az embernek a gondolkodás módja a

ki nem javította soha azt a házat, melynek födele alatt meghúzódott, hanem megvárta míg összedől, hogy utjai építhessen, csakhogy mikor építkezni kezdett volna azon vette észre, hogy a rávalója is elfogyott s hajléktalan ná lett.

A minő mértéktelenek vagyunk alkotmányjogi követelésünk tekintetében, éppen oly mértéktelenek vagyunk a maradiságban is.

Igaza van Vészi Józsefnek, midőn a Jung Unarn-ban így ír:

Magyar államnak hívjuk magunkat, gyermekek örömmel kapunk ezen a jelzőn, örökké az állam ölére vetjük magunkat s azt hisszük hogy ezzel foglalkoztattuk az államiságunkat. De mi Európában élünk s nem törődünk Európával. Szolidaris nagyhatalmú állásban állunk Ausztriával s erre az Ausztriára nincs gondunk. Bonthatlan egységben vagyunk a Habsburg-házzal és nem törődünk ezzel a dinasztival. Tíz milliónyi más nemzetiséggel élünk együtt és nem törődünk azzal a tömeggel, mely a magyar állam lakosságának ötven százalékát képezi. Mind a két szemünkön ellenzőt viselünk, melyek megszükiti látókörmünket. S a mi legvégzetesebb, ezeket az ellenzőket nemzetifetéseknek tiszteljük. Európában laknánk, de csak földrajzilag tartozunk hozzá.

Érthetetlen, milyen lassan nyomulnak be hozzánk egy európai mozgalom hullámai. A francia forradalom megjött a maga földrengéseivel, mely az egész földgolyót megrendítette, Napoleon jött, Napoleon ment, mind az öt világrészt megtermékenyítette hatalma, csak mellettünk zúgott el úgy, hogy a legfontosabb változást sem hozta létre. Hatvan év telt bele, míg a nemzet tavasza virág bimbókat hozott.

Ha Magyarországnak az 1848. április 11-én adott törvények szentesítése után önként ajánkozott volna a dinasztriának, hogy a német birodalomban való hatalmi állása és olaszországi birtokai érvényesítésében melléje áll és erre a legnagyobb liberalissmussal minden szükséges áldozatot meghoz és részünkről ehhez az ajánlathoz azt a feltételt kapcsoljuk volna, hogy Ausztria népeinek is megadják az alkotmányos szabadságot: — ki meri kétségbe vonni, hogy ez a magyar politika alkalmas lett volna más folyást adni a dolgoknak, mint aminőt vettek tényleg? Nép, a mely szabad-

ságát és államiságát megakarja őrizni, jobb politikát nem követhet, mint a feyveres erővel rendelkező hatalmi tényezőnek megmutatni, hogy nemzeti és állami boldogulásának kiépítése, jó úzlet a dinasztikus érdekek szempontjából is. Mint a hogy a dinasztia is üdvösen cselekeszzen, ha népeiket arról győzik meg, hogy polgári szabadságai és alkotmányos jogai legerősebb támasztéka és legbiztosabb záloga a trón megfogatlan hatalmi teljessége. Érzelmekkel dolgozó politika homokra épít. Politikai épület csak úgy állhat meg, ha érdekek dolgozzák.

A mi honatyánk jó része azonban érzelmi politikát úz. Letűnt jelszavakkal dobálózik s fecseéri a drága időt s a helyett, hogy a nemzeti alapozás munkáját folytatná, szakszerűtlen és érzelmi politikát úz. A kik hivatalva volnának a reális nemzeti politikának irányt adni a láthatáron alól vannak. Az egyik beleunt a meddő szóharcba, a másik örökkösen beteg, a harmadik Amerika felé vitorlázik. A káplárok és közkatonák pedig szelmalomharcot vívnak a küzdternen álló oszloposokkal s pocskékolják az időt.

A polgári leányiskola államosítása.

Megirtuk annak idején, hogy a polgári leányiskola államosításának kérdése időszerűvé vált, egyfelől azért, mert a polgári leányiskola épülete, mai rozzant állapotában többé fenn nem tartható, másfelől pedig azért, mert a polgári leányiskola fenntartásával járó személyi és dologi kiadások évről-évre tetemesebb terhet rónak a városra.

A közoktatásügyi kormány Dr. C. i. c. a t r i c i s Lajos főispán, F e k e t e Márton orsz. képviselő, Dr. M á t é f y Ferenc polgármester és Bugyi Antal főjegyző előkészítése, illetve az elől említett hatóságok befolyása folytán, akként határozott, hogy az államosításba bele megy. A szerződési tervezetet S c o s s a Dező Csongrádvármegye kir. tanfelügyelője be is küldötte a városnak tanulmányozás végett. A városi képviselőtestület f. évi január 11-én tartott ülésében akként határozott, hogy az államosítási ügy tárgyalására és előkészítésére egy bizottságot küldött ki, melynek tagjai a tanácsbelieken kívül — Balogh János, Burián Lajos, Dr. C. i. c. a t r i c i s Lajos, Dr. Csúcs János, Fekete Márton, Dr. Friedmann Gyula, Futó Zoltán, Kiss Zsigmond, Dr. Lakos Imre, Dr. Nagy Sándor, alispán, Petrovics Soma, Szathmáry Ede, Dr. Ulár István és Zsoldos Ferenc mérnök városi képviselők. A kiküldött képviselők névsora

biztosítékot nyújt arra, hogy ez a kérdés alapos megfontolás és bölcs határozat hozatal tárgyát fogja képezni.

A polgármester, — ha a körülmények engedik, — f. hó 20-ára szándékozik a kiküldött bizottságot összehívni. A bizottság mindenesetre és elsősorban megfontolási tárgyává fogja tenni, vajon hol helyezessék el az új polgári leányiskola. A beküldött tervezet a polgári iskola mal helyén, annak megbővítésével célozza a felépítést. Azóta azonban közbejött az új főgimnázium felépítésének kérdése is s a két épület elhelyezése kérdésének megoldása szoros kapcsolathoz jutott egymással. Nem akarunk az eseményeknek elébe vágni, ebben a tekintetben javaslatot fog mondani a kiküldött bizottság, érdemileg fog határozni a képviselőtestület s a megyei jóváhagyás kinyerése után el fogja mondani az utolsó szót — a közoktatásügyi minisztérium.

Hogy azonban a közönség tájékozva legyen a szerződési tervezetről, közöljük abból azokat a pontozatokat, melyek a dolog megértéséhez szükségesek s egyben a tárgyalások kiindulási pontjait is képezik. Ezerint, akár a mostani leányiskola telkét engedni át a város az építendő új iskola céljaira, akár a gimnázium más helyre helyezése esetén, a jelenlegi főgimnáziumi épületeket bocsátja át az államnak leányiskola helyiségül, a város arra kötelezi magát, hogy a felállítandó állami polgári leányiskola elhelyezésére megfelelő épületet emel, a mely 1 igazgatói lakást és irodát, 4 tantermet, 1 torna és 1 zenetermet, 1 kézimunka termet, 1 tanítói tanácskört, 1 könyvtári szobát és 2 szertárhelyiséget, végül szolgáltatást foglal magában és ezeket a közoktatásügyi minisztérium előzetesen jóváhagyandó terve szerint felelti saját költségén. Az újraépítésnek az átvételtől számított 2 év alatt meg kell történnie.

Megjegyezzük, ha a gimnázium épületében helyezettnek el a leány iskola, egyelőre új építkezésekre nem volna szükség, legfőképpen némi átalakításokról lehetne szó. Kötelessé magát Szentes város közönsége, hogy ezen polgári leány iskola dologi szükségletei fedezésére évi járuléki fejében 3000 koronát fizet. Fizeti az összes tanítók után az összes tanítói nyugdíj alapot. Ezzel szemben az állam arra kötelezi magát, hogy ezen iskolánál rendszerint alkalmazott jelenlegi okleveles tanítókat és tanítódnékat az állami polgári leányiskolához eddigéig és jelen minőségük szerint szerzett szolgálati jogaikkal és korpólékaikkal, — megválasztásuktól számítottan az e nemű állami iskolákban meghatározott fizetéssel és lakbérrel, az őket megillető fizetési fokozaton átveszi és biztosítja az ezen intézetnél eltöltött szolgálati éveik alapján azok összes személyi járandósággal saját tarcája terhére elvállalja. Az igazgatódnének az iskola új épületében természetbeni lakást a város biztosít.

Praznovszky Erzsébet kézimunka tanítónő díjazt az állam kincstár viseli, ellenben nyugdíjaztatásáról a város gondoskodik. A hitoktatást az egyes hitfelekezetek lelkeszei látják el, a szokások javadalmasz mellett.

Köteles a m. kir. közoktatásügyi kincstár ezen polgári leányiskolát a tanulók azapordásához képest megfelelően fejleszteni és annak kapcsán a IV. osztály végzett tanulók számára két éves női kézimunka tanfolyamot állítani, a mint arra legalább 20 növendék jelentkezik. A szentesi polg. leány-

iskolában a tandíj évi 10 koronánál magasabb nem lehet. A tanulók 25 százaléka szegénység esetén tandíj mentességben részesítendő.

Kötelessé magát a kincstár, hogy a tanításhoz szükséges taneszközöket az állam a kincstár terhére fogja beszerezni és az iskola felszerelésének fogyatkozását is pótolni fogja. Ha az iskola állami jellege, törvényes intézkedés folytán megszűnik: az iskola és minden felszerelése a város tulajdonába menne vissza.

Ezekben ismertettük az államosítási szerződés főbb pontozatát s még csak azt kívánjuk, hogy az állami kezelésbe való átvétel történése meg minél hamarább.

Az átvétel terhet vez le a város nyakáról s egyben az intézet szellemi színvonalát is emeli.

A sajtó ellenségei.

Allig mulik el a nap, hogy a sötétség berkeiből ne hangoznék egy-egy bösz üvöltés a sajtó ellen. Nemcsak nálunk, hanem Angliát s Franciaországot kivéve, mindenütt Európában. Ez a dühöngés a sajtó ellen, emberi szempontból nagyon is elérhető. Gazdag nagy urak, mindenható politikusok, akiknek egy szavatól megrendül a bérze s kétségbeesik a parlament, hatalmas férfiak, akiknek parancsára szuroony erők indulnak utra s ágyútegek bömbölnék akik rendelkeznek az erőszak és tekintély minden eszközével gyomoltalanul vergődnek a redakció műasztalán. A szürke kis újságíró, akinek ad personam annyi tekintélye sincs mint az utolsó hivatalos közegnek, annyi jóvedelme sincs, mint egy bankpénztárnak az ösmereletlenség homályában dolgozó senki tolla hegyére veszi a nagyokat és erőseket és ez faj, sokszor nagyon faj. Minél meggyőzőbb az igazság, mely az újságíró tollat vezeti annál jobban faj, minél becsületesebb az újságíró lelke, annál kiemeltenebbül pellengezi ki a hatalmasok és erősek hibáit. Minél inkább elragadja magát az elbizakodott hatalom, annál harsányabb vétőt tugg fejeje a rotációs. És mindig ez győz, a rotációs. Mert a szén, amelyivel ezt a masinat futik kalória dolgában fölül mul minden más tüzes materiát. A rotációsokat a közvélemény ereje mozgatja. Ezek és százazrek véleménye, akarta szabadon szólal meg az újságíró tolla által. A közönség az újságírálat révén tudja meg az igazságot, ebből okul formál véleményét, vonja le a következtetést. A közönséget az újság oktatja ki a gondolkodásra és a közönség az újság által gondolkodik. Mondják az ellenparton: de hany ilyen becsületese újság van? Feleljük erre: hasonlíthatatlan több mint becstelien Az újságnak a sajtó egzisztenciája érdekében sokkal inkább becsületességre és igazmondásra kell törekednie, mint a hatalmasoknak ezer és egy eszközük van arra, hogy pozíciójukat a közönség ellen is megtarthassák. De az újság a közönség számára és tisztára csak közönségből az olvasók jóhiszeműségéből él. Amelyik pillanatban az előfizető észre veszi hogy az újság becstelien utra tért, sutba dobja és kiadó a még azt sem mondhatja hogy: kukk! Természetli igazság hogy az újságíróknak még akarta ellenére is becsületesebben kell írnia, mint a hatalmasoknak uralkodniok.

Istenem, mi lenne ebből a szuroonyokkal, ruganyos törvényekkel kormányzott világból, ha nem lenne újság! A forradalmak aran kivivott emberi és polgári jogok hova sülyedtek volna az újságíró-szem nélkül? Kultura, humanizmus, fejlődés, a nagy eszmék, melyek az emberiség megváltására hivatnak, — hogy elpusztult volna mind e szép és jó, ha Cerberusukká nem szegődik a sajtó! Ezért nem tudja pótolni vagy nélkülözni a sajtót a moderu emberiség s minél féltelenebbül gyűlölködnek ellene haragosai, annál hatalmasabban fejlődik.

Mint minden gyarító emberi intézménynek, fogyatkozásai vannak a sajtónak is. Nem is kicsinyek, nem is kicsinyíthetők. Azonban jó lélekkel állíthatjuk, hogy a sajtó terén találkoznunk aránylag a kevesebb visszaéléssel. Nem azért, mintha az újságírók különb emberek lennének a többinél, hanem azért, mert könyörtelen bírjuk a közvélemény s egyáltal kenyérdőjük is. Sokkal súlyosabb erkölcsi feyelem alatt állanak hivatusuk teljesítésében, mint bármelyik közhivatalnok.

Hogy mennyire igazatlanok azok, akik a sajtó ellen dühöngenek, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy nem az a legkellemetlenebb ellenségünk névze, ha irunk róluk, hanem az, ha nem irunk. Megesett néhányszor a külföldön, hogy parlamenti tagok az újságírókat megérettették. Megtorlásul bojkott alá helyezték az illetőt, sőt mint tavaly Berlinben megesett, az egész parlamentet. Nem volt parlamenti tudósítás s a képviselő urak meghaltak a világra névze. Ekkor tűnt ki, micsoda retentő fegyver a sajtó-bojkott s a sértegetők kézzel-lábbal siettek bocsnatot kérni, hogy feltámadhassanak. A magyar parlamenten egész serege ut a korlátoztatnak és maradiaknak, akik lépten-yomom gyallaznak a sajtót s dráki törvényt követelnek ellene. Egy kis bojkott nyilván jobb meggyőződésre terelné e legénykéket is. De sajnos, a magyar újságírók sokfelé haznak s egyöntetli eljárásra eddigéig még nem sikerült szervezni őket.

Ujdonságok.

Szentes, 1911. február 2.

— Gróf Károlyi Imre a Magyar Bank igazgatósági tagja. A jól értesült Hétféli Lapok írja: A napokban megjelent az a hír hogy gróf Károlyi Imre a Magyar leszámloló- és Pénzváltó Bank igazgatósági tagja lemondott a banknál viselt igazgatósági állásáról. Ez tény. Gróf Károlyi Imre azért mondott le a Leszámloló Bank igazgatósági tagságáról, mert belép a magyar Bank és kereskedelmi Részvénytársaság igazgatóságába Ennek a lemondásnak és belépésnek pikáns oka van. Ismeretes ugyan is, hogy a leszámloló Bank a mult évben két cukorgyári részvénytársaságot alapított. Ezeknek igazgatóságába azonban nem választotta be gróf Károlyi Imrét. A gróf mint kiváló gazda országzerterc híres. Nagy répatermelése is van és így jogosan zokon vette, hogy őt éppen ezeknél az alapítóknál mellőzték. Gróf Károlyi Imre a munka embere, erre tere nem volt a Leszámloló Banknál lemondott állásáról s belép a Magyar Bank igazgatóságába ahol tevékenységének kifejtésére nagyobb tere is fog nyilni. Gróf Károlyi Imrét a legközelebb tartandó rendes közgyűlésen már be is fogják választani a Magyar Bank igazgatóságába s így a bank igazgatósága egy hatalmas erővel fog gyarapodni.

— Fegyelmi egy takarékpénztári igazgató ellen. Faragó Mátyás egy évvel ezelőt választották meg Hrnvásárhelyen a közösi takarékpénztár vezérigazgatójává. A zárszámadások átvizsgálásánál kislít, hogy kétszáz ezer koronát adott ki anélkül, hogy azt az igazgatóság megszavazta volna. A vezérigazgatót felfüggesztették és megindították ellene a fegyelmi vizsgálatot.

— Nőegyleti Piknik. A rendezőség ezúton kéri fel mindazokat, akik különféle étel-neműeket ajánlottak fel, hogy sziveskedjenek adományait a tálalásuk elkészítésre s tálakba vagy más alkalmas módon elhelyezve szombaton, legkésőbb delután 4 óráig elküldeni a Tóth József-színházterembe, ahol azokat a háziasszonyok veszik át és a beküldött

tálat és egyéb edényeket pontosan jegyzékbe veszik. — A vacsora pontosan fél 8 órakor kezdődik, épp ezért jól teszi mindenki ha már 7 órára, de legkésőbb egynegyed 8 órára pontosan megjelenik, hogy a résztvevők előrelátható nagy számára tekintettel az elhelyezés és a kiszolgálás minden zavar nélkül megtörténhessen. — Jegyek már a mai naptól kezdve kaphatók Bányai J. utóda iktatójában. Már a legutóbbiban is említve volt hogy a háziasszonyok utolsó értekezlete ma délután 4 órára volt kitűzve a megyei alispáni elfogadóterembe. Ezen időben azonban az alispáni elfogadóterem más célra lévén elfoglalva, az értekezlet nem itt, hanem a polgármesteri hivatalban tartatik meg.

— Közéző kirendelés árvíz veszély esetére. Fekete Márton árm. társ. főigazgató az 1884. évi XIV. t. c. §. 3-a alapján összeállított közéző kirendelés megküldte a város polgármesterének. Eszerint a kunszentmárton-szentesi határtól — a szentes-magyartérsi határig terjedő vízvédelmi vonalon a szentesi I. kerületbeli lakosok 419 ígás fogatot és 919 kézi napszámot, — a Magyar-térsi — csongrádi határtól — Szentes — szegvári határig terjedő vízvédelmi vonalon a szentesi II., III. és IV. kerületbeli lakosok 1739 ígás és 3188 kézi napszámot köteleztet, — árvízveszély esetére a gáthozok kiállítani.

— Felolvasó est. Szép számú előkelő közönség jelenlétében folyt le vasárnap d. u. a katolikus kőr felolvasó estélye. Tetszőleg fogadták Katicus Nóra k. a gyönyörű szavaltat, nemkülönbön K. H. r. József vetített képekkel kísért felolvasását. A felolvasó est záradékul rendkívül mulattató mozgóképeket mutattak be.

— Kincstári lovak árverése. A szegedi 3-ik huszárezred parancsnoksága arról értesíti a város polgármesterét, hogy egyes vállalkozóknak tartásra kiadott és az ezred kincstári lovak által odarendelt h o n v e d k i n c s t á r i l o v a k felett a f o l y ó é v i f e b r u á r 1 3 - a n, délután 3 ó r a k o r, Szentes város közházán tavaszi lövéslelt fog tartani. A lövéslelt bizottság fogja megtartani, mely 3 tagból áll, az egyik: az előjáróságnak egyik tagja, vagy az előjáróság által kijelölt képviselő és ugyancsak az előjáróság által kirendelt két oly egyén, kik kellő szakértelemmel bírnak, utóbbiak közül egyik lehetőleg állatorvos legyen.

— Köszönetnyilvánítás. A Csongrád-varmegyei Gazd. Egyesületnek 1911. január 28-án tartott jótékonycélú tanácsulatságnál felülfizettek: Gróf Károlyi Imre 25 kor. Dr. Nagy Sándor alisp. 20 kor., Zso dos Ferencz 20 kor., Zsoldos Elek 20 kor., Matéffy László 10 K., Cserna János 10 K., Csúszs Karoly 10 K., Dr. Vecsery Sándor 10 K., Kadár Árpád 10 K., Nagy Ferenc kereskedő 10 K., Dr. Matéffy Ferencz 10 kor., Öv. R. Sz. Ferencz 5 kor., Molecz Béla 5 kor., Tóth mézeskalácsos 5 kor., Öv. Szóka Mátysné 5 kor. N. N. 5 kor., ifj. Vecsery János 5 kor., Ruzs Molnar Maté 5 kor., Benc István 5 kor., Halász Szabó Lajos 5 kor. Sarkady N. Ferencz kereskedő 6 kor., Lakos Antal 4 kor., Banfalvi Lajos 4 kor., Buzi József 4 kor., Csucs Lajos 3 kor., Feicz Antal 3 kor., Dr. Kövér Imre 3 kor., Suchán Ernő 3 kor., Svarcz Antal 2 kor., Engelmann testvérek 2 kor., id. Halász Szabó Lajos 2 kor., Sugar Ernő Havasvárhely 2 kor., Nagy Gy. Bilint 2 kor., Czako Imre 2 kor., Dobovszky Imre 2 kor., Galfi Imre 2 kor., Nagy Ákos 2 kor., Székely József 2 kor., Szegei Lajos 2 kor., Solyom János 1 kor., Torók Béla 1 kor. Piti Ferencz 40 fill.

— Felolvasás. A kath. kőr vasárnap d. u. 5 órakor tartja 3-ik felolvasó estélyét

melynek műsora a következő. 1. Dialóg, előadják Szrenkányi Irén és Sebesy Emília kisasszonyok 2. Felolvasás vetített képekkel kísérvé tartja Bugyi Ferencz úr. 3. Mozgóképek a kőr vetítőgépjével előadva.

— Vissza a középkorba. A felvilágosodott és hazafias magyar katolikus papságot is kellemetlenül fogja érinteni a — vatikáni körökben kiszivargott — következő hír Münchenen át jelentik, hogy a pápa újabb szigorú rendelkezésre készül a papok világius életmódja ellen. Az egyháznak tervezett kodifikációja ugyanis először is elrendeli azt, hogy a katolikus lelkészek a jövőben állandóan a papi tallárt viseljék, azután pedig eltiltja hogy a papok színházakban vagy vendéglőkben megjelenjenek. A pápai Intézkedés érvényes lesz Németországban és Ausztria-Magyarországra is és már nemskóra érvénybe lép.

— Válik a spanyol királyné. A párisi Intaransigete feltűnő cikkeket közölt, világraszóló plikantériát finom udvari botrányhírt mely különböző variációkban már bejárta az egész világsajtót. De ilyen határozott formában, ilyen nyílt leplezetlenséggel még nem került a nyilvánosság elé. Arról szól a párisi közlemény, hogy a szépséges Ena királyné, aki budapesti látogatása alkalmával itt is első látásra népszerű lett, válik a férjétől, Alfonz királytól. A válás oka a férj, a spanyolok nagyorru uralkodója aki a családi élet szentségét sehogyan sem tudta összeegyeztetni uralkodói méltóságával. Sőt az ifjú király még csak azzal sem törődött hogy ennek a méltóságnak legalább a külső dekorumát megőrizze. A fiatal királyné pedig végül is megszokta, hogy a férje koronázatlan királlyá válását, csak éppen e szimbólummal fogva legyen rang is több, inkább kiáll tehát a sorból.

— Új! Megnyit a jégpálya! Várják, várják pelyhedző szakállú fiúk, harmat piros arcú bakfisok: mikor lehet már a nagyvölgyben korcsolyázni? Édes, búbasos fiatalok! Tűz ég a szemekben. Lükett a vér az erekből s két fiatal poétikus szívnek együttdobbanása kőr forró kéznek átmelegedése, hányszor adtál már akkordokat ahhoz a zenéhez, mely sokszor impromptu, néha adagióban végződik! De a jégpálya, — a dermesztő hideg dacára — nem akart beállni. A mindkét nembeli fiatalag vágyakozó szemekkel leste, mikor lehet a jégre leereszkedni? Fagyott, fagyott s a jég, a helyett hogy erősödött volna, mindig alább hagyott. Alapos kutatás után kiderült, hogy a kalamitást az ártézi kút vize okozza, melynek langyos áramlata nem engedte a korcsolya pályát tükör simra befagygni. Fiúk és leánykák, — különösen az utóbbiak — feles számmal járultak a polgármesterhez, hogy a meleg vizet ömlesztő kútak tömése be. A polgármester megígérte, meg is tetette, azóta a jégpályán a fagyasztás folyamata nem akadályozza meleg viz ömlesztő lúka a jég oly kemény, mint az északi póluson. Ma lesz különben délután 3 órakor az ünneplés megnyitás Madarász Miska zenekarának közreműködése mellett s a béleptidij csakély 10 fillér.

— Helyreigazítás. Multkori számunkban azt írtuk, hogy Vecseri Mariska 17 éves korában öngyilkossággal vetett véget fiatal életének. Mi azt több lapársunk után jóhiszeműleg írtuk meg s eszünk ágában sem volt a mélyen lesújtott család bánatát megteőzni, azonban az ellenkezőjéről győződővén meg, sziv esen igazítjuk helyre lapunk közle-

ményét olyként: hogy Vecseri Mariska halálát nem öngyilkosság okozta, gyufalodatot nem ivott, ilyen beigazolást nem nyert, hanem a betegség egy alkalommal egy nagyobbfokú meghűlésből kapta s ez okozta korai halálát. — Eszék.

— Borzalmas szerk játszódtott le a szomorifalvi órházban. Egy nyitramegyei asszony falujába tartott, de időközileg ráeszedett és a vasúti bakternál szállt meg. Az asszonynál sok pénz volt s a vasúti bakter elhatározta, hogy az asszonyt meggyilkolja s a pénzt elrabolja. A vasúti töltés mellett gödört ásott, hogy abba rejtsa a meggyilkolt asszony holttestét. Mikor a gödörrel elkészült visszament az órházba az idegen asszony ágyához lopozott és a konyha késével szíven szúrta. De az asszonyok, míg az ör távol volt, kicsérélték nyugvóhelyeiket és az ör saját feleségét ölte meg. Azóta a vasúti örnek nyoma veszett.

— Milyen pályára adjuk fiainkat? Mindenki tudja, hogy a gyakorlati palaké a jövő. Mégis oly nehezen lüdtük eddig fiainkat ipari vagy kereskedői pályára. Ujabbban e tekintetben örvendetes változás észlelhető Az ország több városában létesített tanoncinternatusokba mind gyakrabban adjak intelligens szülők gyermekeiket Szivesen adják, mert tudják, hogy a fiuk ott kellemes otthonra találnak, állandó felügyeletben, gondos nevelésben részesülnek. A nyitral tanoncinternatusban a szülők óhajára ezeken felül polgári iskolai magánvizsgálatra is előkészítetnek S mire felszabadulnak, a négy polgári is elvégzik és közvetlenül, gyakorlati vizsgálat nélkül mehetnek első iparisokába. A tartási díj és tandíj havonta csak 50 K. Szakmájukat a növedékek a veros legjobb iparosainak műhelyeiben, ill. kereskedők üzleteiben tanulják.

— Ragályos betegségek terjesztésében nagy szerepe van a hazi poiosának. Ha ezen veszenelmes férgeköl aaloosan megakarunk, úgy csak szabadulni a Löcherer Cxmixint használjuk, mert a Cxmixinnel érintkező poloskák nyomban elpusztulnak, peték pedig a Cxmixin hatása folytán kiszaradnak és többé ki nem kelnek. A Cxmixin mindezt használható, szövetet buotir, falat nem hiszkit, nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható Szentesen Trajter Zoltán gyógyszerüzletében és a készítőnél: Löcherer gyógyszerész Barfan 26—1

— Eredeti festmények, kézműszett (heliogravúra) kiviteben kézi kidolgozással beáramzó és ráma nélküli — részleltize oisre is igen szolid árak mellett kapható Szilágyi Dező könyvkereskedésében — Petőfiszálló. A leginagyobb raktár képes és művészi levelező lapokban — papiros és írószerekben.

A meghűlés

az az ajtó, a mely a komoly betegségeket behocsajntja, de a SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda beférközhetne.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni

tisztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy hírnévre tett szert Orvosok, szülészok, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellhajoknál mint az egészség meglátható támaszát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 10 fillér.

Kapható minden gyógytárban

Közigazgatás.**Áltérhatatlan élő sövények.**

Az Osagok narancsa Macurra auranti-ca ültetésével nyerhetők. Az élősvényeket eddig akác vagy gleditschia csemétekből teljesítették, a melyek igénytelenségük folytán a kívánt célt a legjobban teljesítették is. A Macurra növést illetőleg fölülmuhatalan tömörségében, évenkénti rendszeres nyés mellett néhány éven belüljártáhatatlan. Éles tűskékkel fegyverezett rendkívül friss és fénylő levélzettel díszített falakat képez. Kemény fényes, bőrszerű, tejszerű nedvet tartalmazó levelekkel bír, a melyeket az összes féreglélek messziről kerülnek. Féreg vagy növény-élődi sohasem támadja meg, ebből a tekintetben tökéletesen immunis s ezért növényben megakadályozva soha nincs. Ezeu tulajdonságai folytán a gondolható legjobb legrészt legtartósabb sövényt szolgáltat, növénynek nevezhető és kert- és földbirtokosoknak, kik szép tömött és örökké tartó élő kerítésre fektetnek sulyt, a legjobban ajánlható. A Macurra tenyésztésével és bevezetésével Mülhe Árpád ismert temesvári kertészeti telepe foglaljaokzik kiterjedt mértékben.

A Macurát leghelyesebb ősszel vagy kora tavaszal ültetni. Ajánlatos az illető földterület szélét, a melyen a sövényt létesíteni szándékozunk, egy méter szélességben 60 cm. mélyre megforgatni. Az így előkészített szére aztán egyszerre vagy kettős sorokban ültetnek ki a cseméteket. Egysorosan ültetve 5, kettősben 8 darabot számítunk folyaméterenként. Ültetés előtt vágjuk a cseméteket igen hosszú gyökereit körülbelül 25 cm-nyire vissza, mártjuk agyagpéppé és aztán ültessük el azó segítségével. Ültetés után tapossuk a zorokat alaposan le, hogy a cseméteket a földben lazán ne álljanak, ezután pedig vágjuk őket vissza egyenes magasságban 25—30 cm nyire a föld felett. A visszanyés által erőteljes hatást eredményezünk, valamint védjük a növényeket a kiszáradástól. Vissza nem vágott cseméteket a kiszáradásnak jobban vannak kitéve, mint amazok. A Macurra udvarok, földek stb. bekerítésére a jövő növénye, miután szépségével és tartósságával a többi sövényeket messzi fölülmulja.

Felolós szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**

Kiadólajdonosa „Szentés és Vidéke” könyvnyomda

Egy 350—400 nrszögöles területű kert feles munkára kiadó. Értekezni lehet lapunk nyomdájában.

3 fiatal orosz kisasszony,

mindegyike 100,000 koronával, 40 év körüli gyermektelen özvegy 150,000 koronával, 33 éves keresztény hölgy 125,000 koronával; teljesen független úri nő 120,000 kor. vagyonnal stb. **azonnal férjhez ohajtanak menni.** Gyors elhatározású jellemes urak, ha vagyontalanok is irjanak e címre.

L. Schlesinger, Berlin 18.

Kiadó lakás.

Horváth Gyula—utca 40. szám alatt 2 szobás lakás, előszoba, konyha, speiz és a hozzátartozó mellékhelyiségekkel (ártézi víz az udvarban) kiadó. Értekezni lehet lapunk kiadóhiva talában.

4 éves 1 koronás

heti betétes részjegyek jellegethetők a szentesi

KÖZPONTI

takarékpenztárnál.

A heti betétek az üzleti nyereségben is részesülnek s ezen részjegyekre kölcsön előleg is adatik.

!! A magyar ujságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és körültekintően szószólója.

Szerkesztő: Braun Sándor Felolós szerkesztő: Hacsak Géza

Naponként 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.
A nap előfizetési ára:

Egész évre 16.— K Negyedévre 4.— K
Félévre . . 8.— K Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Pártatlan népszerűség!

Remek szöveg! Poapás képek!

Mesésen olvas!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 5.— K Negyedévre 1.50 K
Félévre . . 3.— K Egy hónapra .50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.

Kiadó lakások.

f. év ápril 24-től 5 szobás utcai lakás — egy két szobás és egy három szobás udvari lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Az ártézi kutviz bevezetve, a villanyvilágítás szintén. Értekezni lehet Szvaton Józsefnével a jobboldali udvari lakásban Horváth Gyula utca 34. szám alatt.

Kiadó üzlethelyiség.

Házamban egy üzlethelyiség van kiadó.

Eladok egy negyven fiókos üzlet állványt.

10—5

Spitzer Adolf

Horváth Gyula ú. 29. sz.

Cs. és kir. szabadalom
sérvkötők

pneumatikus gummi peltával. Haskötők holtgyék és urak részére minden altesti és lógó has ellen. Gummi görcsés harisnyák. Múltabakat és műkezeket amputáltak részére, testgye nesítő-, járó és támgépeket, mű és támasztófűzőket, egyenestartókat

erdőmők részére, valamint a betegápoláshoz tartozó összes cukekkel készit a technika legmodernebb elvei szerint, legjutányosabb gyári árak mellett 25—1

KELET J.

cs. és kir. szabad. sérvkötők és támgépesítő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherezeg-utca 17.

Legújabb hromezernél több ábrával ellátott képes arjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878.

Telefon 3—56

Eladó és Kiadó ház.

Czeplédi Fülöp I. ker. Szürszabó N. Imre-utca 2. számú háza eladó. — Rákóczi-térben levő házában egy üzlethelyiség lakással együtt azonnal kiadó. — Ugyanott egy biliárd asztal olcsón eladó.